

Delegeringsreglement for Hamar kommune

Fastsatt av Hamar kommunestyre den 25. mars 2020
Sak PS 74/20 – ESA 20/1123

INNHold

Innhold	2
1. Regler som gjelder all delegering	3
1.1. Hvor delegeringene vedtas	3
1.2. Hvordan reglementet endres.....	3
1.3. Retningslinjer for å utøve delegert myndighet	3
1.4. Myndighet i saker som ikke er nevnt i delegeringsreglementet	3
1.5. Omgjøring og klage.....	4
2. Kommunestyret	5
3. Delegering til politisk valgte organer	6
3.1. Kontrollutvalget	6
3.2. Formannskapet.....	6
3.3. Ordføreren	6
3.4. Valgstyret.....	7
3.5. Administrasjonsutvalget	7
3.6. Klagenemda	7
3.7. Skattetakstnemda for eiendomsskatt	7
3.8. Vilt og fiskenemda	8
4. Delegering til foretak og selskaper	9
4.1. Hedmarken brannvesen.....	9
4.2. Hamar kino KF	9
4.3. Ankerskogen Hamar svømmehall KF.....	9
4.4. Hias IKS.....	9
4.5. Sirkula IKS	9
4.6. Revisjon Øst IKS.....	9
5. Delegering til kommunedirektøren	10
5.1. Øverste administrative leder	10
5.2. Arbeidsgiver- og personalansvar.....	10
5.3. Økonomiansvar.....	10
5.4. Videredelegering.....	10

1. REGLER SOM GJELDER ALL DELEGERING

1.1. Hvor delegeringene vedtas

Kommunestyret har all myndighet med mindre kommunestyret selv har delegert den til et underliggende organ eller til kommunedirektøren. I dette reglementet vedtas delegeringer fra Hamar kommunestyre. Andre delegeringer vedtas blant annet i økonomireglementet og i kommunedirektørens delegeringsreglement. Kommunestyret kan i tillegg delegerer myndighet i enkeltsaker.

1.2. Hvordan reglementet endres

Kommunestyret gjør selv endringer i reglementet. Kommunedirektøren kan foreta justeringer i reglementet som følge av vedtak i kommunestyret eller av lovendringer, så sant det ikke endrer reglementets prinsipper eller myndighet. Kommunedirektøren kan også foreta andre typer kurante endringer.

1.3. Retningslinjer for å utøve delegert myndighet

All delegert myndighet utøves i samsvar med

- kommunestyrets forutsetninger og prioriteringer
- gjeldende lover og forskrifter
- instruksjoner og retningslinjer gitt av delegerende organ
- budsjettets rammer og forutsetninger

Saksbehandlingen skal følge kravene i forvaltningsloven. Offentlighetsloven og prinsippet om meroffentlighet gjelder for all delegert myndighet.

Delegert myndighet kan delegeres videre med mindre annet uttrykkelig er bestemt. Delegert myndighet kan likevel ikke delegeres videre til kommunale foretak, interkommunalt samarbeid eller til organ utenfor kommunen, med mindre annet er bestemt av kommunestyret.

Et overordnet organ kan kreve å få en sak lagt fram for seg, selv om et underordnet organ har fått delegert myndighet i saken.

Organet som har delegert myndigheten, kan når som helst endre delegeringen.

1.4. Myndighet i saker som ikke er nevnt i delegeringsreglementet

I saker der myndigheten ikke er delegert gjennom delegeringsreglementet, er det sakens karakter som avgjør hvem som har myndighet.

Kommunestyret avgjør de viktigste prinsipielle sakene av økonomisk og politisk karakter og saker som etter loven skal behandles av kommunestyret selv. Andre prinsipielle saker avgjøres av formannskapet.

Kommunedirektøren har myndighet til å avgjøre alle saker som ikke er av prinsipiell karakter.

Om en sak er prinsipiell eller ikke, avgjøres i hvert enkelt tilfelle. Vurderingen skal bygge på

- om saken er av politisk karakter
- vedtakets karakter og konsekvenser, inkludert om saken skiller seg ut fra det vanlige eller representerer et nytt eller unikt tilfelle
- om viktige skjønsmessige konsekvenser ved avgjørelsen tidligere er klarlagt gjennom politiske vedtak, instruks eller praksis

Regler som gjelder all delegering

- om saken har store økonomiske konsekvenser
- om det i saken tas stilling til fortolkning av nye regler eller endring av tidligere praksis, herunder om det har oppstått nye omstendigheter som gir grunnlag for å vurdere tidligere retningslinjer eller praksis på ny.

1.5. Omgjøring og klage

Det organet som har fattet et enkeltvedtak (vedtaksorganet), eller det overordnede organet, kan på eget initiativ omgjøre vedtaket dersom forvaltningsloven § 35 eller generelle ulovfestede prinsipper gir hjemmel for det. Enkeltvedtak defineres i forvaltningsloven § 2.

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse har etter forvaltningslovens § 28 rett til å påklage enkeltvedtak fattet av et forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven. Noe annet kan følge av de enkelte særlovene.

Forvaltningsloven kap. VI gir nærmere regler om klage.

Vedtaksorganet er «underinstans»

Vedtaksorganet delegeres myndighet til å fungere som «underinstans» i klagesaker i medhold av forvaltningsloven § 33, med mindre annet fremgår i dette reglementet. Når myndigheten er delegert til kommunedirektøren, kan kommunedirektøren delegere denne myndigheten videre.

Vedtaksorganet skal foreta de undersøkelser som klagen gir grunn til. Vedtaket oppheves eller endres dersom vedtaksorganet finner grunn til det. Klagesaken kan også avvises hvis vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt. Vedtak om å avvise en klage kan påklages.

Dersom klagen ikke blir opphevet, omgjort eller avvist, skal sakens dokumenter sendes klageinstansen så snart saken er ferdig tilrettelagt. Hva som er rett klageinstans, fremgår av delegeringene til den enkelte særlov.

Vedtaksorganet delegeres også myndighet til å avgjøre

- saker om dekning av sakskostnader når vedtak blir endret til gunst for en part, jf. forvaltningsloven § 36
- saker om utsatt iverksetting av vedtak til klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42

Kommunens klagenemnd

Når en klage skal avgjøres av kommunens klagenemnd, har kommunedirektøren ansvaret for at saken er tilstrekkelig tilrettelagt for klagenemnda. Kommunedirektøren skal påse at vedtaksorganet har behandlet saken i tråd med forvaltningslovens § 33 og gitt tilstrekkelige opplysninger i sin saksutredning. Dersom kommunedirektøren er inhabil etter kommuneloven § 13-3, tilrettelegger klagenemndas leder saken selv.

Delegeringer til kommunens klagenemnd behandles også i dette reglementet pkt. 3.7.

Regler som gjelder all delegering

2. KOMMUNESTYRET

Kommunestyret er det øverste kommunale organet og treffer alle vedtak på vegne av kommunen, hvis ikke annet følger av andre lover, delegeringsvedtak eller økonomireglement, jf. kommuneloven § 5-3.

Som et overordnet prinsipp gjelder at kommunestyret selv fatter de viktigste avgjørelsene av politisk og økonomisk karakter.

Som kommunens øverste politiske organ skal kommunestyret avlastes for enkeltsaker og fortrinnsvis behandle saker hvor det er nødvendig med en grundig og bred politisk behandling.

De enkelte særlovene stiller imidlertid krav til at enkelte saker skal avgjøres av kommunestyret og derfor ikke kan delegeres. Dette gjelder når det i lov eller forskrift fremgår at avgjørelser skal fattes av kommunestyret selv. Forskrifter skal fastsettes av kommunestyret, med mindre noe annet fremgår av reglementet eller særlovgivningen.

Kommunestyret avgjør blant annet følgende saker:

- a) saker hvor lov eller forskrift forbyr delegering
- b) oppnevning av folkevalgte og andre kommunale organer i medhold av kommuneloven §§ 5-1 og 5-2, med mindre annet fremgår av delegeringer til det enkelte organ. Folkevalgte organer kan likevel selv opprette arbeidsutvalg.
- c) valg av medlemmer til folkevalgte og andre kommunale organer i tråd med kravene i kommuneloven kap. 5, med mindre annet fremgår av delegeringer til det enkelte organ
- d) avtaler om interkommunalt samarbeid etter kommuneloven kap. 17 og lov om interkommunale selskaper
- e) endringer i årsbudsjettet, jf. kommuneloven § 14-5
- f) bestemmelser om avgift, gebyr eller betaling til kommunen, hvis ikke myndigheten særskilt er lagt til et annet organ gjennom lovbestemmelse, forskrift eller av kommunestyret selv

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen og kan kreve å bli orientert om eller få avgjøre en hvilken som helst forvaltningssak, jf. kommuneloven § 22-1. Kommunestyret kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kan omgjøre vedtaket selv.

Se for øvrig også reglement for Hamar kommunestyre fastsatt 19. juni 2019 sak 50/19.

3. DELEGERING TIL POLITISK VALGTE ORGANER

3.1. Kontrollutvalget

Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll med forvaltningen på vegne av kommunestyret.

Kontrollutvalget er opprettet i samsvar med kommuneloven § 23-1, jf. også § 5-7. Se også eget reglement fastsatt av Hamar kommunestyre 30. oktober 2019 sak nr. 04/20.

3.2. Formannskapet

Formannskapet skal behandle forslag til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak, jf. kommuneloven § 5-6, jf. § 14-3. Se også eget reglement fastsatt av Hamar kommunestyre 19. juni 2019 sak 50/19.

Alle saker som skal behandles i kommunestyret, skal først fremmes for formannskapet, som vedtar innstilling i saken. Det gjelder ikke saker fra kontrollutvalget og kommunale foretak opprettet i medhold av kommuneloven kap. 9.

Formannskapet delegeres myndighet

- a) til å avgjøre saker av prinsipiell karakter når myndigheten ikke er lagt til kommunestyret eller et annet organ (kommuneloven § 5-6 fjerde avsnitt) eller kommunedirektøren (jf. kommuneloven § 13-1). På saksområder som er delegert til kommunedirektøren avgjør kommunedirektøren hva som er en sak av prinsipiell betydning i samsvar med føringer i pkt 1.4 over. Hvis det er tvil om saken er prinsipiell, skal formannskapet avgjøre den.
- b) til å fatte vedtak i hastesaker på kommunestyrets område, jf. kommuneloven § 11-8
- c) til å velge og oppnevne medlemmer til styrer råd og utvalg når lovverket ikke krever at kommunestyret selv foretar valget
- d) til å vedta planer kommunen er pliktig til å utarbeide, hvis ikke kommunestyret er vedtaksmyndighet
- e) i saker hvor kommunedirektøren er inhabil
- f) til å utøve løpende eierstyring på vegne av kommunen, inkludert å oppnevne eller foreslå kommunens representanter til styrende organer, med mindre ikke annet er bestemt. Myndigheten utøves innenfor de rammene som er fastsatt i kommunens eiermelding.
- g) til å kjøpe, selge og forvalte kommunal eiendom, innenfor de rammer som følger av kommunes økonomireglement og budsjett, og så langt myndigheten ikke er delegert til kommunedirektøren, eller saken er av en karakter som gjør at den bør avgjøres av kommunestyret selv

3.3. Ordføreren

Ordføreren er kommunens rettslige representant og underskriver på kommunens vegne hvis ikke myndigheten er tildelt andre, jf. kommuneloven § 6-1 andre avsnitt.

Ordføreren delegeres myndighet til å representere kommunen i generalforsamlinger, når ikke annet er bestemt av kommunestyret eller formannskapet. Ordføreren kan delegere myndigheten videre.

Så sant ikke loven hindrer det, delegeres ordføreren i sommerferien myndighet til å fatte vedtak i hastesaker som ikke kan vente til rett politisk organ er samlet. Vedtak skal fattes etter innstilling fra kommunedirektøren. Delegeringen er i medhold av kommuneloven § 11-8 første avsnitt.

Ordføreren delegeres myndighet til i enkeltsaker å tildele midler til aktuelle formål innenfor en ramme fastsatt i økonomireglementet eller i det årlige budsjettvedtaket.

Delegering til politisk valgte organer

Ordføreren delegeres følgende myndighet:

- godkjenne kommunedirektørens reiseregninger mv.
- i medhold av Hamar kommunes forskrift om folkevalgtes godtgjøring:
  - avgjøre folkevalgtes dekning av tapt arbeidsfortjeneste
  - innplassere styrer, råd og utvalg som ikke er navngitt, innenfor forskriftens satser
  - tilpasse godtgjøringsinnplasseringen når et organs ansvar og arbeidsomfang endres
  - ta avgjørelser som ikke er av prinsipiell betydning i tilfeller hvor forskriften ikke er uttømmende

3.4. Valgstyret

Formannskapet delegeres myndighet til å fungere som valgstyre med ansvar for å gjennomføre kommune-, fylkestings- og stortingsvalg, jf. valgloven § 4-1. Valgstyret delegeres all myndighet som ikke etter loven er lagt til kommunestyret selv, dette gjelder bl.a. oppnevningen av stemmestyre.

Valgstyret delegeres myndighet til å fungere som samevalgstyre med ansvar for å gjennomføre sametingsvalget, dersom forskriftens krav om antall manntallsførte medførere at det må etableres et eget samevalgstyre, jf. § 17 i forskrift om valg til sametinget.

3.5. Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er Hamar kommunes partssammensatte utvalg opprettet i samsvar med kommuneloven § 5-11 og hovedavtalen del B § 4. Utvalget delegeres myndighet i samsvar med dette. Se også eget reglement fastsatt av Hamar kommunestyre 19. juni 2019 sak 50/19.

3.6. Klagenemnda

Klagenemnda er klageinstans for klager over enkeltvedtak der lovgivningen ikke angir en annen klageinstans. Klagenemnda er opprettet med hjemmel i forvaltningsloven § 28. I tillegg til forvaltningsloven og kommuneloven gjelder bestemmelsene i eget reglement for klagenemnda i Hamar kommune fastsatt av kommunestyret 19. juni 2019 sak 50/19.

Kommunestyret selv kan vedta særskilte bestemmelser om at klageinstansen skal være en annen enn kommunens klagenemnd. Departementet er klageinstans når vedtaket er truffet av kommunestyret. Når et vedtak er fattet etter myndighet delegert fra et statlig forvaltningsorgan, er dette organet klageinstans.

Klagenemnda kan prøve alle sider av saken. Overprøving skal likevel skje innenfor de retningslinjer og budsjettforutsetninger som er fastsatt av kommunestyret.

Klagenemnda fungerer også som klagenemnd for eiendomsskatt jf. eieendomsskattelova § 20 og eiendomsskattevedtekter for Hamar kommune kap. V – Klage.

Klager på utskrevet eiendomsskatt fattet i medhold av eieendomsskattelova kap 3, avgjøres av klagenemnda for eiendomsskatt, jf også eieendomsskattelova § 20.

3.7. Skattetakstnemnda for eiendomsskatt

Skattetakstnemnda for eiendomsskatt delegeres myndighet til å fastsette takstgrunnlag for eiendomsskatt etter eieendomsskattelova kap 3. Dette gjelder likevel ikke for boliger. Disse skal fastsettes ved bruk av formuesgrunnlag, jf lovens § 8 C-1 kommunestyrets vedtak 18.12.2019 sak 28/20.

Delegering til politisk valgte organer

Kommunestyret fatter selv vedtak om fritak etter eiendomsskattelova § 7, men eiendomsskattetaksnemnda delegeres myndighet til å fatte vedtak i enkeltsaker om fritak for eiendomsskatt etter eiendomsskattelova § 7 c.

Øvrig myndighet og andre oppgaver etter eiendomsskattelova delegeres til kommunedirektøren. Vedtak etter § 7 kan påklages til kommunens klagenemnd. Klager over eiendomsskattefastsettelsen avgjøres av klagenemnda for eiendomsskatt.

3.8. Vilt og fiskenemnda

Vilt- og fiskenemnda har ansvar for å følge opp kommunens oppgaver og myndighet innenfor den lokale vilt- og fiskeforvaltningen, jf. viltloven, lakse- og innlandsfiskeoven og naturmangfoldloven § 18.

Løten kommune delegeres forvaltningsmyndighet for jakt på elg og hjort innen Elgregion Mjøsa–Glomma (som Hamar inngår i), jf. § 12 i forskrift for forvaltning av hjortevilt og bever.

Vilt- og fiskenemnda delegeres kommunens myndighet etter Hundelovens § 6 f til å gi forskrift om båndtvang m.v. for beskytte viltet.

Formannskapet fatter avgjørelser i saker av prinsipiell betydning.

Vilt- og fiskenemnda har eget reglement, vedtatt av Hamar kommunestyre 19. juni 2019 sak nr. 50/19.

4. DELEGERING TIL FORETAK OG SELSKAPER

4.1. Hedmarken brannvesen

Hedmarken brannvesen (HIB) delegeres myndighet til å drifte kommunens brann- og feiervesen. Myndigheten utøves innenfor rammen av vedtektene for HIB og avtalen om interkommunalt brann- og feiervesen for Hamar, Stange og Løten kommuner.

Oppgaver og plikter etter brann- og eksplosjonsvernloven delegeres til brannsjefen.

Hamar kommune er vertskommune for nødalarmsentral (110-sentralen) for kommuner i Innlandet fylke. Oppgaver og plikter etter brann- og eksplosjonsvernloven § 16 (nødalarmsentral) er delegert til kommunedirektøren. Kommunedirektørens fullmakter kan videredelegeres til brannsjefen. Brannsjefen er i disse sakene ikke underlagt styret i HIB.

4.2. Hamar kino KF

Hamar kino KF delegeres myndighet til å drifte kino. Myndigheten utøves innenfor rammen av vedtektene for Hamar Kino KF .

4.3. Ankerskogen Hamar svømmehall KF

Hamar svømmehall KF delegeres myndighet til å drifte Ankerskogen svømmehall og friskvernssenter. Myndigheten utøves innenfor rammen av vedtektene for Ankerskogen Hamar svømmehall KF.

4.4. Hias IKS

Hias IKS delegeres myndighet til å anlegge, eie og drive kommunaltekniske fellesanlegg for vann og avløp. Myndigheten utøves innenfor rammene av selskapsavtalen for Hias. Kommunen gir føringer for omfanget av tjenestene.

4.5. Sirkula IKS

Sirkula IKS delegeres myndighet til å anlegge, eie og drive kommunaltekniske fellesanlegg for renovasjon. Myndigheten utøves innenfor rammene av selskapsavtalen for Sirkula. Kommunen gir føringer for omfanget av og kvaliteten på tjenestene.

4.6. Revisjon Øst IKS

Revisjon Øst IKS delegeres myndighet til å levere revisjonstjenester til kommunen i samsvar med kommuneloven kap. 24 og i samsvar med selskapsavtalen og avtale inngått med Hamar kommune v/kontrollutvalget.

5. DELEGERING TIL KOMMUNEDIREKTØREN

5.1. Øverste administrative leder

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder, jf. kommuneloven § 13-1.

Kommunedirektøren delegeres myndighet til å avgjøre alle enkeltsaker eller saker som ikke er av prinsipiell betydning, jf. kommuneloven § 13-1 sjette avsnitt og de begrensinger som følger av dette delegeringsreglementet, eller som er uttrykkelig vedtatt av kommunestyret.

Av kommunedirektørens myndighet nevnes særskilt:

- a) ansvar for at saker som legges frem for de folkevalgte er forsvarlig utredet og at vedtak iverksettes
- b) ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1
- c) forvalte godtgjøring til folkevalgte i samsvar med forskrift gitt av kommunestyret
- d) ta administrative avgjørelser om daglig drift og organisering av kommunen
- e) avgjøre hvilke hørings saker kommunen skal uttale seg i og hvilke av disse som skal løftes til politisk nivå
- f) følge opp kommunens eierskap i samsvar med prinsippene i kommunens eiermelding
- g) oppnevne kommunens styremedlemmer i Hedmark IKT (kommunestyresak 15/10 og vedtektene for Hedmark IKT), og Hedmarken interkommunale legevakt (kommunestyresak 17 /1158 og vedtektene for Hedmarken interkommunale legevakt)
- h) selge tjenester i markedet innenfor området teknisk, drift og anlegg, innenfor rammene og forutsetningene i kommunestyresak 11/03
- i) avgi uttalelser som ledd i andre organers saksbehandling i enkeltsaker med mindre noe annet er særskilt fastsatt i lov, forskrift eller delegeringsvedtak

5.2. Arbeidsgiver- og personalansvar

Kommunedirektøren er delegert myndigheten som arbeidsgiver i samsvar med hovedavtalen del B, jf. særlig §§ 1-3. Kommunedirektøren har på oppdrag fra kommunestyret et hovedansvar for å oppfylle hovedavtalens formål (§ 1-1): «innenfor rammen av det lokalpolitiske demokrati bidra – gjennom godt samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse – til en omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommunesektor til beste for innbyggerne». «Medbestemmelse og medinnflytelse skal utøves effektivt og rasjonelt og være tilpasset kommunenes organisering.»

Kommunedirektøren har med hjemmel i kommuneloven § 13-1 siste avsnitt det løpende personalansvaret for kommunens ansatte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner.

Kommunedirektøren er delegert myndighet til å gjennomføre og slutføre forhandlinger vedrørende ansattes lønns – og arbeidsvilkår, innenfor de rammer og retningslinjer kommunestyret og formannskapet har gitt.

5.3. Økonomiansvar

Kommunedirektøren delegeres økonomimyndighet gjennom økonomireglementet.

5.4. Videre delegering

Kommunedirektøren avgjør selv om en myndighet skal delegeres videre internt i kommunen. Kommunedirektøren kan også delegere delegeringsmyndighet. Ved intern delegering skal det skje innenfor rammen av vedtak og retningslinjene fastsatt av kommunestyret og formannskapet. Rettssikkerhetshensyn, effektivitetshensyn og hensynet til likebehandling i forvaltningen skal ivaretas, og den aktuelle enheten må ha kompetanse til å utøve den delegerte myndigheten.

Delegering til kommunedirektøren

Kommunedirektøren kan videredelegere forvaltningsmyndighet til interkommunale samarbeidsorganer, når det uttrykkelig er åpnet opp for det i delegeringsreglementet.

Videredelegering til interkommunalt landbrukskontor

Interkommunalt landbrukskontor for Hamar, Stange og Løten utfører lovpålagte oppgaver innenfor kommunal landbruksforvaltning. Kommunestyret pålegger kommunedirektøren å videredelegere til kommunedirektøren i Stange v/interkommunalt landbrukskontor å utføre oppgaver og avgjøre enkeltsaker eller saker som ikke er av prinsipiell betydning, innenfor de rammer som følger av samarbeidsavtalen.

Videredelegering HRU

Stange, Løten og Hamar har inngått avtale om interkommunalt samarbeid innen regional samfunnsutvikling, vedtatt av Hamar kommunestyre som sak 88/18 den 26. september 2018. Dette er et vertskommunesamarbeid med folkevalgt nemnd. Stange overtok som vertskommune medio 2019.

Samarbeidsavtalen pålegger deltakerkommunene å delegere til nemnda myndighet til å treffe beslutninger også i saker av prinsipiell karakter. Kommunedelplaner og andre næringssaker det er knyttet vesentlig politisk interesse rundt, skal vedtas av det enkelte kommunestyre selv. Slike saker skal likevel legges frem for nemnda, som kan uttale seg før sluttbehandling i kommunene. Samarbeidet utøver ikke lovpålagte oppgaver og myndighetsutøvelse med hjemmel i forvaltningsloven § 2 første avsnitt bokstav a.